

Projekt

z dnia 20 stycznia 2026 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY GRĘBOCICE**

z dnia 2026 r.

w sprawie realizacji „Programu działań strategicznych Gminy Grębocice w zakresie zdrowia na lata 2026-2030”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 w związku z art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 i 1436), art. 7 ust. 1 pkt 1 oraz art. 48 ust. 1 i ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 146, 858, 1222, 1593, 1615 i 1915) Rada Gminy uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjąć Program działań strategicznych Gminy Grębocice w zakresie zdrowia na lata 2026-2030 stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Grębocice.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie i podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń urzędu gminy

Przewodniczący Rady Gminy
Grębocice

Marek Pakiet

Załącznik do uchwały nr

Rady Gminy Grębocice

z dnia.....2026 r.

PROGRAM DZIAŁAŃ STRATEGICZNYCH GMINY GRĘBOCICE W ZAKRESIE ZDROWIA NA LATA 2026-2030

I. WSTĘP

Zaspakajanie zbiorowych potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia jest jednym z najważniejszych zadań Gminy wynikających z ustawy o samorządzie gminnym. Działania Gminy mają zapewnić jej mieszkańcom szerszy i łatwiejszy dostęp do usług medycznych poprzez realizację Programów Polityki Zdrowotnej.

Przyjęcie programu wyznaczającego kierunki rozwoju opieki zdrowotnej pozwala na:

1. Określenie zakresu działań w świetle posiadanych i planowanych możliwości finansowych Gminy.
2. Wyznaczenie jednoznacznych kierunków rozwoju opieki zdrowotnej w gminie poprzez wdrażanie Programów Polityki Zdrowotnej oraz świadczenie usług zdrowotnych.

II. PODSTAWA PRAWNA

Realizacja ustawowych zadań z zakresu promocji i ochrony zdrowia należy do obowiązków gminy. Te kwestie regulują akty prawne (uwzględniono teksty jednolite oczekiwane na rok sporządzenia programu):

1. **Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych** (tekst jednolity Dz. U. z 2025 r. poz. 1461) – nakłada na samorządy obowiązek opracowania, realizacji oraz oceny efektów programów zdrowotnych wynikających z rozpoznanych potrzeb mieszkańców (art. 48).

2. **Ustawa z dnia 8 marca 1999 roku o samorządzie gminnym** (tekst jednolity Dz. U. z 2025 r. poz. 1153) – wskazuje na promocję i ochronę zdrowia jako jedno z zadań publicznych wykonywanych przez gminę (art. 7 ust. 1 pkt 5).

III. CELE PROGRAMU ZDROWOTNEGO

1. Cele Główne

- a) Wydłużenie życia mieszkańców.
- b) Poprawa jakości ich życia związanej ze zdrowiem.
- c) Ograniczenie społecznych nierówności związanych ze zdrowiem.
- d) Zmniejszenie ilości chorób i zgonów zależnych od stylu życia i dostępu do świadczeń zdrowotnych.

2. Cele Szczegółowe

- a) Zmniejszenie zachorowalności i umieralności z powodu chorób cywilizacyjnych i nowotworowych poprzez zwiększenie dostępu do badań profilaktycznych.
- b) Podniesienie świadomości zdrowotnej mieszkańców oraz upowszechnianie wiedzy z zakresu promocji zdrowego stylu życia.
- c) Poprawa stanu zdrowia dzieci i młodzieży w zakresie zwiększenia dostępności do świadczeń zdrowotnych (w tym stomatologicznych i psychologicznych).
- d) Poprawa zdrowia dzieci i osób dorosłych poprzez zapobieganie chorobom zakaźnym, starzeniowym i neurologicznym (np. udarom mózgu).

IV. ZAKRES PLANOWANYCH DZIAŁAŃ I PROGRAMY POLITYKI ZDROWOTNEJ

1. Ogólny zakres działań

W ramach realizacji programu Gmina będzie podejmować działania w celu zapobiegania i obniżenia występowania chorób – szczególnie cywilizacyjnych i nowotworowych – przez wczesne ich wykrycie. Działania te obejmują:

- a) Zapobieganie zaawansowaniu chorób: układu odpornościowego, choroby tarczycy, wczesnego wykrywania stanów zapalnych w organizmie, chorób nowotworowych, chorób układu rodnego, chorób piersi, chorób naczyniowych, układu kostnego, cukrzycy, chorób wzroku, chorób neurologicznych, kardiologicznych oraz zdrowia psychicznego.
- b) Poprawa zdrowia mieszkańców gminy poprzez zapobieganie chorobom wynikającym z niedoboru witamin i minerałów na skutek złego odżywiania.
- c) Poprawa zdrowia mieszkańców gminy poprzez zapobieganie otyłości dzieci i osób dorosłych.
- d) Poprawa stanu zdrowia dzieci i młodzieży w zakresie zwiększenia dostępności do świadczeń stomatologicznych.
- e) Poprawa zdrowia mieszkańców gminy poprzez rehabilitację leczniczą.
- f) Poprawa zdrowia dzieci poprzez zapobieganie chorobom dróg oddechowych wywołanym przez meningokoki i rotawirusy, inne.

2. Katalog planowanych do realizacji Programów Polityki Zdrowotnej na lata 2026-2030

Gmina Grębocice planuje realizację następujących Programów Polityki Zdrowotnej:

a) „Becikowe po Grębocicku” – szczepienia dla najmłodszych – kontynuacja programu

Cel: Zapobieganie chorobom wywołanym m.in. przez meningokoki i rotawirusy, poprzez edukację prozdrowotną rodziców oraz finansowanie szczepień uzupełniających kalendarz obowiązkowy. **Grupa Docelowa:** Dzieci młodsze z terenu Gminy Grębocice. **Zakres:** Badanie lekarskie kwalifikujące i szczepienie dzieci oraz ocena stanu zdrowia badanej populacji dzieci.

b) „Gminny Program polityki zdrowotnej w zakresie próchnicy i higieny jamy ustnej dla dzieci z terenu Gminy Grębocice” – kontynuacja programu. **Cel:** Zapobieganie próchnicy, obniżenie jej występowania i wyrabianie u dzieci i młodzieży prawidłowych nawyków higienicznych jamy ustnej. **Zakres:** Przeprowadzenie pogadanek edukacyjnych w zakresie wyrabiania prawidłowych nawyków w higienie jamy ustnej, badań stomatologicznych oraz zabiegów profilaktycznych (lakowanie zębów). **Grupa Docelowa:** Kolejne roczniki dzieci w wieku szkoły podstawowej.

c) Profilaktyka i wczesne wykrywanie osteoporozy – nowy planowany do realizacji program. **Cel:** Wczesna diagnoza choroby i edukacja na temat profilaktyki w celu zmniejszenia ryzyka złamań osteoporotycznych. **Zakres:** Organizacja badań przesiewowych (densytometria) oraz spotkań edukacyjnych na temat diety bogatej w wapń i witaminę D oraz znaczenia aktywności fizycznej.

d) Profilaktyka i wczesne wykrywanie nowotworów głowy i szyi - nowy planowany do realizacji program. **Cel:** Wczesne wykrywanie zmian nowotworowych i zwiększenie świadomości na temat czynników ryzyka. **Zakres:** Bezpłatne konsultacje lekarskie dla grup ryzyka i kampanie informacyjne w zakresie profilaktyki, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z tytoniem i alkoholem.

e) Profilaktyka i wczesna diagnostyka raka gruczołu krokowego wśród mężczyzn - nowy planowany do realizacji program. **Cel:** Wczesne wykrycie raka prostaty w celu poprawy rokowań. **Zakres:** Program obejmować będzie lekarską wizytę kwalifikującą, edukację zdrowotną oraz badanie poziomu PSA (antygeny specyficznego dla prostaty) we krwi. **Grupa Docelowa:** Mężczyźni w wieku 50-69 lat, oraz mężczyźni w wieku 45-49 lat w przypadku historii zachorowania na raka gruczołu krokowego poniżej 50. roku życia u członka rodziny.

f) Profilaktyka i wczesne wykrywanie otyłości w populacji dzieci - nowy planowany do realizacji program. **Cel:** Zmniejszenie częstości występowania nadwagi i otyłości oraz promocja zdrowych nawyków. **Zakres:** Interwencja multikomponentowa, obejmująca pomiary antropometryczne (BMI), ocenę nawyków żywieniowych, działania edukacyjne dla uczniów i rodziców oraz komponent behawioralny i ruchowy. **Grupa Docelowa:** Uczniowie klas I-VIII szkoły podstawowej i ich rodzice/opiekunowie prawni z Gminy Grębocice.

- g) **Zwiększenie dostępności do świadczeń rehabilitacji leczniczej - nowy planowany do realizacji program.** Cel: Poprawa stanu zdrowia dorosłych mieszkańców poprzez wsparcie systemu rehabilitacji i zapewnienie szybszego dostępu do usług fizjoterapeutycznych. Zakres: Interwencja wielokomponentowa, w tym edukacja zdrowotna, konsultacja lekarska kwalifikująca oraz cykl zabiegów fizjoterapeutycznych (kinezyterapia, fizykoterapia). Grupa Docelowa: Dorośli mieszkańcy Gminy Grębocice (od 18. roku życia), cierpiący na schorzenia układu ruchu.
- h) **Profilaktyka i wczesne wykrywanie depresji w populacji młodzieży - nowy planowany do realizacji program.** Cel: Utrzymanie wysokiego poziomu wiedzy na temat zdrowia psychicznego oraz wczesne wykrywanie zaburzeń depresyjnych u nastolatków. Zakres: Działania edukacyjne dla młodzieży, rodziców i kadry szkolnej oraz badania przesiewowe w kierunku zaburzeń nastroju. Zapewnienie konsultacji psychologicznych/psychiatrycznych dla osób z wykrytymi objawami. Grupa Docelowa: Młodzież w wieku 11-15 lat, ich rodzice/opiekunowie prawni oraz kadra szkolna z Gminy Grębocice.
- i) **Profilaktyka chorób naczyń mózgowych z uwzględnieniem udaru mózgu - nowy planowany do realizacji program.** Cel: Zmniejszenie częstości występowania udarów mózgu poprzez kontrolę czynników ryzyka (nadciśnienie, cukrzyca) i zwiększenie świadomości mieszkańców na temat wczesnych objawów. Zakres: Organizacja badań przesiewowych oraz edukacja w zakresie zdrowego stylu życia i rozpoznawania objawów udaru (np. zasada FAST).

3. Kontynuacja i Rozwój Świadczeń Usług Zdrowotnych dla Mieszkańców Gminy Grębocice

Gmina Grębocice, w ramach realizacji swoich zadań własnych w zakresie promocji i ochrony zdrowia, będzie kontynuowała oraz dążyła do poszerzenia zakresu i dostępności specjalistycznych usług zdrowotnych na rzecz mieszkańców. Działania te mają na celu zapewnienie mieszkańcom dostępu do opieki specjalistycznej w bezpośredniej bliskości miejsca zamieszkania, co stanowi kluczowy element przeciwdziałania wykluczeniu zdrowotnemu.

Gmina będzie dążyć do utrzymania realizacji świadczeń w ramach następujących poradni i jednostek:

Zakład Rehabilitacji / Poradnia Rehabilitacyjna

Poradnia Kardiologiczna

Poradnia Laryngologiczna

Poradnia Okulistyczna

Poradnia Diabetologiczna

Poradnia Endokrynologiczna

Powyższe zadanie realizowane będzie w oparciu o:

Ustawę z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 ze zm.): art. 7 ust. 1 pkt 5 i art. 30 ust. 1.

Ustawę z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1461 ze zm.): art. 9a i 9b ust. 1 i 2 oraz art. 48b ust. 2-4 i 6, które regulują możliwość dofinansowania i realizacji świadczeń ponadstandardowych przez jednostki samorządu terytorialnego.

Dzięki realizacji powyższych świadczeń, mieszkańcy Gminy Grębocice zyskują:

- a) **Łatwiejszy i szybszy dostęp** do diagnozy i leczenia chorób przewlekłych (kardiologicznych, diabetologicznych, endokrynologicznych), których wczesne wykrycie i kontrola są kluczowe dla uniknięcia powikłań i hospitalizacji.
- b) **Poprawę jakości życia** poprzez możliwość korzystania z rehabilitacji leczniczej, niezbędnej w leczeniu schorzeń narządu ruchu, po urazach i w stanach przewlekłych.
- c) **Wsparcie w zakresie zmysłów i narządów specjalistycznych** (okulistyka, laryngologia), co ma bezpośredni wpływ na codzienne funkcjonowanie (wzrok, słuch) i bezpieczeństwo.
- d) **Ograniczenie konieczności dalekich dojazdów** do placówek medycznych w większych ośrodkach, co jest szczególnie istotne dla osób starszych i z ograniczoną mobilnością.

Świadczenia te będą realizowane na terenie Gminy Grębocice w trybie i na zasadach określonych w ustawie o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, ze szczególnym uwzględnieniem możliwości finansowania świadczeń przez Gminę.

V. OGÓLNE ZASADY WPROWADZANIA PROGRAMÓW PROFILAKTYCZNYCH

1. Części składowe, etapy i działania organizacyjne:

- a) Opracowanie programu.
- b) Zgłoszenie programu do zaopiniowania przez Agencję Technologii Medycznych i Taryfikacji (ATMiT) oraz uzyskanie jej pozytywnej opinii.
- c) Zgłoszenie konkursu ofert.
- d) Wybór realizatora programu (wyłonionego w drodze konkursu).
- e) Zawarcie umowy na realizację programu.
- f) Przygotowanie do programu - promocja i edukacja:
 - a. Informacje o programie (ogłoszenia, plakaty, media, strona internetowa).
 - b. Przygotowanie materiałów edukacyjnych – ulotki, broszury.
 - c. Spotkania edukacyjne.
 - d. Zebranie oświadczeń o wyrażeniu zgody na udział w programie.
 - e. Wywiad pielęgniarski i lekarski oraz badanie lekarskie kwalifikujące do programu.
- g) Przeprowadzenie świadczeń zdrowotnych zgodnie z procedurami medycznymi.

2. Planowane interwencje i monitorowanie:

Programy Polityki Zdrowotnej będą monitorowane poprzez sprawozdania miesięczne oraz sprawozdania ewaluacji programu po zakończeniu każdego z nich. Na każdym etapie monitorowania w razie potrzeby będą podejmowane interwencje. Monitorowaniu podlegała będzie:

- a) liczba uczestników,
- b) sposób prowadzenia edukacji,
- c) liczba i jakość wykonanych świadczeń zdrowotnych.

3. Kryteria kwalifikacji uczestników:

- a) Do programów zostaną zaproszone osoby zameldowane na pobyt stały na terenie Gminy Grębocice lub zamieszkałe z zamiarem stałego pobytu.
- b) Pozostałe zmienne kryteria zostaną określone indywidualnie w każdym z realizowanych programów (np. wiek, płeć, stan zdrowia, czynniki ryzyka).

4. Bezpieczeństwo planowanych interwencji:

- a) Programy będą realizowane przez Realizatora wybranego w drodze konkursu, z zachowaniem wszelkich warunków bezpieczeństwa.
- b) Produkty lecznicze zastosowane w programach będą wybierane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

VI. SPOSÓB REALIZACJI PROGRAMU

Katalog działań profilaktycznych nie jest zamknięty. Gmina będzie realizowała działania wynikające z uzasadnionych potrzeb zdrowotnych mieszkańców. Świadczenie usług zdrowotnych oraz kontynuacja i wprowadzanie kolejnych programów realizowane będą przez placówki medyczne, zgodnie z przepisami prawa (w trybie konkursowym), a poszczególne programy wdrażane będą Uchwałą Rady Gminy Grębocice.

VII. FINANSOWANIE PROGRAMU

Program w założeniu finansowany będzie ze **środków własnych Gminy Grębocice**. Gmina w latach **2026-2030** bierze pod uwagę możliwość starania się o dofinansowanie kosztów działań realizowanych w programie przez:

- a) Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego.
- b) Dolnośląski Oddział Narodowego Funduszu Zdrowia.
- c) Inne ewentualne źródła.

VIII. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Niniejszy program wyznacza główne strategie działań w zakresie realizacji zadań w ramach ochrony zdrowia, jednakże nie wyklucza on możliwości podejmowania działań innych, niż w nim wymienione, których potrzeba realizacji może wyniknąć w trakcie kolejnych lat. Realizacja programów będzie następowała na podstawie obowiązującej, pozytywnej opinii lub rekomendacji Agencji Technologii Medycznych i Taryfikacji (ATMiT), chyba że przepisy stanowią inaczej.